

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 31247

гр. София, 06.08.2026 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав, в
закрито заседание на 06.08.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

като разглежда дело номер **6237** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Делото е образувано по повод искова молба, подадена от А. Ш. от [населено място] чрез адв. К. от САК срещу Технически университет –С. по реда на чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ, с искане за установяване и присъждане на неимуществени вреди от отменена Заповед № 2247/01.08.2023г. на Ректора на Технически университет С. за отчисляване без право на защита на ищеца, зачислен в редовна докторантура по докторска програма „Строителна техника и съпротивление на материалите“.

С Решение 019939/21.05.2026г. съдът е осъдил Технически университет С. да заплати в полза на А. В. Ш. сумата от 10000 лева в равностойността им в евро - 5 113 евро / пет хиляди сто и тринадесет евро/, ведно с лихва за забава от 24.12.2025г. до 16.06.2025г. в размер на 619.67 лева, в равностойността им в евро – 316.83 евро, както и законна лихва за времето от завеждане на исковата молба до окончателно изплащане на обезщетението, като е отхвърлил исковата претенция в останалата ѝ част до сумата от 30 000 / тридесет хиляди/ лева.

В тази връзка е осъдил Технически университет да заплати в полза на А. Ш. разноси в размер на 568.33 / петстотин шестдесет и осем евро и тридесет и три цента/ евро.

За направени разноси от ответника е осъдил А. Ш. да заплати в полза на Технически университет С. сумата от 1050 / хиляда и петдесет/ евро.

С оглед изхода на спора, съдът приел, че разносните следва да бъдат понесени по съразмерност. Съдът споделил тезата на процесуалния представител на ищеца, че заявената претенция за адвокатски хонорар от страна на процесуалните представители на ответника е завишена. За завишена приел и претенцията за адвокатски хонорар на процесуалния представител на ищеца.

Посочил, че размерът на адвокатските възнаграждения следва да е справедлив и пропорционален на предоставената услуга. Съгласно чл. 36, ал. 2 от ЗАдв, размерът на възнаграждението трябва да е справедлив и обоснован, като това изискване следва да се прилага и когато се определят минималните размери на адвокатските възнаграждения, защото те следва да се обосновават с два обективни критерия - обем и сложност на извършената дейност, както и величината на защитавания интерес. За да се приеме, че минималните размери на адвокатските възнаграждения

са обосновани и справедливи, както изисква законовата норма, цената на адвокатския труд следва да представлява изражение и на двата критерия. Подобни мотиви в този смисъл са изложени и в решение на Съда на Европейския съюз от 23.11.2017 г. по съединени дела C-427/16 и C-428/16. В т. 47 от решението СЕС посочва, относно Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения: " В случая посочил, че разглежданата в главните производства правна уредба не съдържа какъвто и да било точен критерий, който би могъл да гарантира, че определените от Висшия адвокатски съвет минимални размери на адвокатските възнаграждения са справедливи и обосновани при зачитане на общия интерес. В частност тази правна уредба не предвижда каквото и да било условие, отговарящо на изискванията, които Върховният административен съд (България) формулира в решението си от 27 юли 2016 г. и които се отнасят по-специално до достъпа на гражданите и юридическите лица до квалифицирана правна помощ и необходимостта от предотвратяване на всякакъв риск от влошаване на качеството на предоставяните услуги."

Изложеното потвърждава тезата, че Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения, която предвижда определяне на последните единствено в зависимост от материалния интерес по спора, без да отчита обема и сложността на свършената работа във връзка с предоставяне на адвокатска услуга, противоречи на чл. 36, ал. 2 ЗА, тъй като определените съобразно Наредбата възнаграждения не биха могли да са справедливи и обосновани. Противоречието на подзаконов нормативен акт със закона води до приложение на чл. 15, ал. 3 ЗНА и определяне на дължимите възнаграждения по справедливост.

Във връзка с решение на СЕС по преюдициално производство - дело C-438/22, имащо сила "Erga omnes", съдът след анализ на гореизложените характеристики на производството пред настоящата инстанция счел, че е необходимо служебно да редуцира възнагражденията и на двете страни. Съдът намира, че справедлив размер на адвокатски хонорар следва да бъде определен към 1500 /хиляда и петстотин/ евро.

Страните по договорите за правна защита и съдействие естествено са свободни да уговорят какъвто желаят размер на адвокатските възнаграждения, независимо в каква степен той надхвърля минималния размер по наредбата и независимо от това, дали той е съобразен с действителната фактическа и правна сложност на делата, а както е видно, и независимо от това дали защитаваната страна е бюджетно учреждение, което разполага с юрисконсулти или не. Адвокатският труд е от изключителна важност за правната сигурност в правовата държава и целта на решението в никакъв случай не е той да бъде омаловажен. Свободната воля на страните обаче не може да се противопостави на насрещните страни, спрямо които се реализира отговорността за разноски. При реализиране на тази отговорност, тежестта, която загубилата делото страна или съответната държавна или общинска администрация понасят, трябва да отговаря на критериите за пропорционалност и справедливост. Тези критерии трябва да залегнат по подходящ и обоснован начин в съответна наредба на Висшия адвокатски съвет, както посочват и Върховния административен съд, и Съдът на Европейския съюз в цитираните по-горе решения. Това ще гарантира принципа на правовата държава не само в неговия формален смисъл, като принцип на правната сигурност, но и в неговия материален смисъл, като принцип на материалната справедливост.

При така определените адвокатски хонорари, съдът извел, че следва в полза на ищеца да бъдат присъдени 568.33 евро по съразмерност, а в полза на ответника 1050 евро, по съразмерност.

Постановено е Разпореждане № 22921/08.06.2026г., с което съдът задължава страните да доведат посочени суми, представляващи разликата до възнаграждението на вещото лице, чиято експертиза е приета по делото, съобразно с представена декларация от същото.

Постъпила е молба от адв. К. като процесуален представител на А. Ш. за изменение на решението

в частта за разноските, като излага съображения, че съдът не следва служебно да намалява договорения хонорар, както и че в процесния случай е налице фактическа и правна сложност на производството, което да обосновава претендирания от страната размер на хонорара.

Постъпила е молба и от адв. В. и адв. Б. от името на ТУ, с която също възразяват срещу намалението на договорения адвокатски хонорар, като считат, че от свършената по делото работа се оправдават платените от ТУ суми, претендирани в хода на делото.

Оспорват и разпореждането за възлагане на допълнителни суми за възнаграждение на вещото лице.

Подадени са касационни жалби и от двете страни.

Съдът е оставил същите без движение за внасяне на държавна такса.

Молбите са разменени между страните, като отговор е постъпил от адв. К., в която изразява становище за правилност на решението в частта, с която е определен адвокатския хонорар на ответника.

Съдът е изискал заплащане на държавна такса за ВАС от ответника в размер на 189.17 евро съобразно материалния интерес.

Направено е възражение, в производствата по ЗОДОВ се дължи проста държавна такса.

При така направените възражения и молби, съдът съобрази следното:

Молбите за изменение на определения хонорар не следва да бъдат уважени. Съдът е изложил съображения защо счита, че заявените такива са прекомерни на фактическата и правна сложност на делото, като се позовава и на Решение на СЕС по преюдициално производство - дело C-438/22, имащо сила "Erga omnes". Изложените в молбите основания не сочат нови и различни обстоятелства и не опровергават вече изложените изводи от съда, поради което се явяват неоснователни.

Неоснователно се явява и възражението на процесуалните представители на ответника по отношение на Разпореждането за довносяне на разноси за изплащане на хонорар на вещото лице. Съгласно чл. 77 от ГПК, приложим на основание чл. 144 от АПК, ако страната остане задължена за разноси, съдът разпорежда принудителното им събиране. В процесния случай, за приетото заключение съдът е определил депозит, който не съответства на крайното възнаграждение на вещото лице, поради което е налице визираната хипотеза и страните дължат заплащането им под формата на разноси. Становището на ответника по отношение на самото заключение е абсолютно неотнормено към заплащането на хонорара за експертизата. Поради това, възражението срещу разпореждането се явява неоснователно.

Основателно се явява възражението за определяне на таксата за касационно оспорване. Налице е разпоредбата на чл. 9а от ЗОДОВ, поради което съдът погрешно е определил държавната такса по материален интерес. Следва да се обърне внимание на процесуалните представители на ответника, че такси и разноси не са еднозначни понятия, както са посочили във възражението си.

И двете такси следва да бъдат определени като прости, платими по сметка на ВАС, а именно – 6.39 евро за ответника и 2.55 евро за ищеца, като същият следва да посочи банкова сметка за превеждане на разликата от внесената сума.

Преписи от подадените касационни жалби да се разменят между страните, за становища в 14 – дневен срок.

Воден от горното и на основание чл. 176а от АПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

НЕ УВАЖАВА искането на А. Ш. чрез адв. К. за изменение на Решение № 19939/21.05.2026г. в частта за разноските.

НЕ УВАЖАВА искането на Технически университет С. за изменение на на Решение № 19939/21.05.2026г. в частта за разноските.

НЕ УВАЖАВА искането на адв. В. и адв. Б. от името на Технически университет С. за отмяна на Разпореждане № 22921/08.06.2026г., постановено по делото.

ОПРЕДЕЛЯ държавна такса за касационно оспорване от А. Ш. – 2. 55 евро, като същият следва да представи пред ВАС банкова сметка за връщане на разликата.

ОПРЕДЕЛЯ държавна такса за касационно оспорване от страна на Технически университет от 6.39 евро, вносима в седмодневен срок по сметка на ВАС.

Да се разменят касационните жалби между страните – за становище в 14 – дневен срок.

Определението подлежи на оспорване пред ВАС в частта, в която не са уважени молбите по чл. 176а от АПК и не е уважено възражението срещу разпореждането за събиране на разноски.

Преписи от определението да се изпратят на страните.

СЪДИЯ